

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

Biró Pál
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

A főispán megnyitó beszéde.

— május 23.

A csütörtökön megkezdett tavaszi közgyűlés tartalmas tárgyszorozatából előre láttuk, hogy három napot is igénybe vesz. Azt is kiolvastuk belőle, hogy hevülekenyebb attrakciókban sem lesz hiány. Azt azonban, hogy a gyűlés első napján még a tárgyalás megkezdése előtt vármegyénk történelmének egyik nagyjelentőségű momentu na megy végbe, előre nem jelezte semmi külső jel, csak amikor Hadik Béla gróf főispán felugró lelkes éljenzéssel vonult elnöki székéhez és a zsufolóság megtöltötti nagyterem osztatlan figyelmé közben arról szólott, hogy ma közel egy esztendeje, hogy Zemplénnvármegye elnöki székét elfoglalta és kötelességének tartja ez időre visszajelentést tenni, — akkor nyilvánvalóvá lett előttünk, hogy ez a tavaszi közgyűlés vármegyénk új életében határkövet jelöl meg egy új jövő előkészítésének becsületes, nyílt, őszinte kormányzásában.

Még frissen él emlékünkből az a gyönyörűen ragyogó juniusi délelőtt, amikor Zemplénnvármegye fiatal főispánja pazar pompa és óriási lelkesedés áradatában vonult be először Zemplénnvármegye szék-házába és önértéktől, munkára, tettere vágyó energiától sugárzó tartalommal mondta el székfoglaló beszédét. Nagyszerű volt az az általános és osztatlan érdeklődés, a mely ez alkalommal Zemplénnvármegye szabadelvű multjában gyökeredző minden reménységünket összpontosította a megye szék-házában, az országiszerte büszkeséggel emlegetett magyar főuraink, kiknek bölcsőit meglényi földön ringatták, a derék társadalom mindennemű rétege, tekintet nélkül politikai, osztály vagy felekezeti különbségre, spontán bizalommal, lelkesedéssel és szeretettel szívta fel, új és tiszta levegőre áhító tudóval azokat a nemes önértéktől szárnyaló szavakat, azt a tiszta, becsületes tartalmu programot, amelylyel az új főispán a feléje áradó és előlegezett meleg bizalmat viszonozta.

Nos és ma, amikor majdnem egy esztendő választ el ettől a naptól, a főispán kormányzati enunciacióját ma halljuk másodszer. Az első mesgyétől a másodikkig egy rövid esztendő néhány hónapja választ el bennünktől. Mily kicsiny idő, de a mélyreható, nagy stílus, egy rendszeres munkálkodás biztos vonásaival tervezett munka mily nagyszerű mértékben domborodhat ki benne.

Nem a sablonos megnyitók sovány alkalmát láttuk e beszéd hatásában. E beszéd után észlelt hangulat elárulta, hogy e megnyitónak éppen az adta meg a külső értékét is, hogy nem a hónapról-hónapra eső konturvonalok jellegét viselte, hanem egy komoly beszámoló színezetében — ahogyan annak alkalmá meg is indokoltattott — annyi időt ölelt fel, amelynek terjedelmében már egy rendszert, egy kormányzás irányát, a tervek és célok határozottabb vonásait is fel lehet ösmerni.

És e megnyitó beszéd ezen külső jellegében nyilatkozik meg első sorban Hadik főispán politikájának egyenes, nyílt őszinte színezete. Ez tehát az a határkövet, amelylyel a kormányzása jövőjét jelezve láttuk. És amint e kormányzás programját ezuttal is hallottuk ez nemcsak események, nemcsak időszériű áramlatok hullámain mozog, hanem olyan tetterős, munkára vágyó férfiu által vezetettik, aki nyílt irányzattal, messzibbre visszatekintve és bátran előbbre nézve biztos evezőcsapásokkal akar szembeszállani a csendes haladás útján az esetleg felmerülő küzdelmekkel is, megmutatva, hogy honnan indult utnak, minő tervekkel és merre tart, minő céllal. Törökszik előre, nyílt szemmel, egyenes tekintettel nézve körül a látóhatárt, kéri, hogy együtt, közös erővel, vállvetve segítsék egymást az egyenes uton.

Aki elolvassa ezt a megnyitót, amelyet a mai számban hűen, egész terjedelmében közlünk, megérti azt a lelkes tetszésnyilvánítást, amelylyel a főispán szavait minduntalan félbeszakították. A hatásának titka könnyen érthető: mert ez a beszéd minden sallang nélkül, a fölösleges szó legkisebb árnyalatának teljes mellőzésével, nemes egyszerűséggel, pusztán csakis tények felsorolására szorítkozott. Tények tartalma ez, örvendetes tényeké, amelyek részben egy esztendőnek, egy tartalmas kormányzás esztendejének már élvezhető gyümölcsei, részben olyan tények, amelyek a jövő reményeit a legmelegebben táplálják.

Mindaz a reménykedés, ami közel egy esztendeje Hadik főispánt oly meglényi lelkesedéssel fogadta körünkbe, e reménykedés nyomán fakadt bizalom, amelyet a főispán folytonos tevékenysége, működésének nyilvánuló nagy eredményei erőssé, napról-napra erősebbé tett, az első esztendő végénime a legszebb lelkesedéssel nyilvánult abban az általános tetszésben, a mely a megnyitó beszéd minden pontját örömmel hallgatta.

Ugy a politikus, mint a közgazdász, úgy a kultúra, az ipar és kereskedelem, mint a közigazgatás harcosai és irányítói meglényi esztendővel hallgatták, hogy a főispán egy esztendő politikája, kormányzása nem az egyoldalúság, vagy az elfogultság, hanem az egyöntetűség színezetében ragyog. Hogy azok a tények, amelyek a közélet minden rétegében a főispán keze művére vallanak örvendően elárulják, hogy az általános közjólétet a legcélszerűbb, a természetes és szükséges eszközök útján: a jog, törvény és igazság rendületlen tiszteletével kívánja megteremteni.

Az inségesek részére kieszközölt kisebb-nagyobb segélyezés, amelyről már az év folyamán tudomást szereztünk, amelyről, a megnyitó említést sem tesz, az inségesek vidékére nyújtott közmunkák, erősen jelzik e politika szociális jellegét, a közigazgatásunk rendezése, különösen a pénzügyi helyzetünk erős reformálása, az adminisztrációnk egészségessé tétele, a restanciák kiküszöbölése, e kormányzás komoly, munkás színezetét, a közigazgatási érdekek fontosságának erős hangoztatása e politika egészséges irányát, a békés együttműködés hangoztatása pedig e kormányzás előkészítő nagyobb tervezeteit sejteti.

Egy esztendő politikáját, egy esztendő kormányzása nyomán az alapvető munkákat ily nagy maszszáját így egy lélekzetre nem is lehet felölelnünk.

De hisz most ezt mi nem is akaruk. Csak éppen a vármegye közönségével együtt mi is a reménykedés lelkesedésével kívántuk ezt az eseményt megörökíteni. A közönség lelkes tetszése nyomán, tapasztalva a folyton-folyvást növekvő bizalommal párosult szeretetet, mely megnyilatkozik ifju főispánja iránt, aki lelkes ambícióval kéri továbbra is a vármegye közönségének támogatását, mi mint a sajtó munkásai örömmel örökítjük meg e lelkes együttműködés nyilvánulásait és biztató jelekkel nézünk a közélet ama munkás és tartalmas működésé elé, amelyet ilyen derekasan megkezdett esztendő után a jövő olyannyira szépnek és biztatónak ígér.

— május 24.

A közigazgatás reformja. A szaktanácskozmány, melyet Szóll Kálmán miniszterelnök a közigazgatási reform megvitatására össze fog hívni, első sorban az egységes megyei ügyviteli szabályzattal fog foglalkozni. A tervezett javaslat, melyet a miniszterelnök az anket leendő tagjainak előzetes tanulmányozás végett már megküldött, mintegy 150 nyomtatott ol-

dalra terjed és lényegében egyes elismerten jól vezetett megyék ügyvitelét veszi alapul. A szaktanácskozmány idejét a miniszterelnök még nem állapította meg.

Négy országgyűlési beszéd Szemere Miklóstól. Ismét egy elegáns kis füzet jelent meg Szemere Miklóstól, melyben a képviselőházban elmondott és a szónok eredeti egyéniségét magukon viselő beszédét adja közre. Négy beszéd, mind a négy más-más tárggyal foglalkozik és mind a négy egy alakjára, mint tárggyára nézve eltér a megszokott chablontól. Mind a négy új anyagot vitt a tárgyalások egyhangúságába és ha előadóik egyénisége nem is volna az a kiváló figyelmet érdemlő felvilágosodott szellemű világné, a kinek Szemere ismerjük, még akkor is föltétlen figyelmet és megfontolást igényelhetnének. Első beszédét a földművelési tárca költségvetése tárgyalásánál mondotta és a gazdasági nevelés első rendű fontossága és szükségességének hangoztatása mellett rövid, de meggyőző szavakkal hívta fel a miniszter figyelmét, hogy tanulmányozza a Homestead törvényt, mely törvény hivatva lenne a kis és törpe birtokok elidegeníthetlenségét biztosítani, megteremteni egy állandó és erős kisbirtokos osztályt. Második beszédét az ifjuság neveléséről a közoktatásügyi tárca költségvetése tárgyalásánál tartotta és abban alaposan és meggyőző módon foglalkozott az ifjuság neveléséről. Határozott szavakban ajánlja a közoktatási kormányzatnak egy új egyetem felállítását a vidéken, vagy a Kárpátok tövében, vagy pedig a Balaton partján, hol a tanuló ifjuság csak tanulmányainak élhet és a tanulás mellett nevelésére is kellő gondot lehet fordítani az internátusokban. Ugyancsak a közoktatási tárca költségvetése tárgyalásánál mondotta el a harmadik beszédét: az újságíró-iskoláról. Negyedik beszédében, melyet a honvédelmi költségvetés tárgyalásánál mondott, a katonává való nevelésről hozott föl egészen új dolgokat, melyek, ha megvalósulhatnának, hatásukban nagy fontosságú eredmények nyilvánulnának egy közigazgatási mint hadászati tekintetben. Behozatni akarja már az elemi fiúiskolákban a fegyverkezelést és a céllovást, hogy — ha majd elérkezik a hadkötelezettségük ideje — egy minden tekintetben harcra nevelt és harcra kész ujonccanyag álljon rendelkezésre, olyan ujonccanyag, mely egész világon ritkítja párját.

A vármegye közgyűlése.

— Első nap. —

— május 24.

A magyar hazafias érzés legragyogóbb színei tündököltek a tavaszi közgyűlés első napján csütörtökön Zemplénnvármegye szék-házában. Az a jóleső lelkes hangulat, amely Hadik Béla gróf főispán megnyitó beszédét kísérte és amelylyel mai vezető cikkelünkben kimerítőbben foglalkozunk, méltó kezdete volt annak a felemelő, nagyszerű megnyilatkozásnak, amelylyel Zemplénnvármegye dicső nemzeti hőseink kegyeletét oly fenséges lelkesedéssel védelmezte és oly spontán üdvözléssel fogadta Meczner Béla biztag hazafias érzéstől duzzadó felszólalását.

Ez a felszólalás, miután felzúgó eljenzéstől kísérvé köszönte meg Hadik Béla gróf főispánnak őszinte nyilatkozatait és biztosította a megye közönsége nevében, hogy az eddig irányában érzett legteljesebb bizalom érzetével sietnek erős és önértékes kormányzása további támogatására, áttért arra a hevesvármegyei átiratra, amelylyel Rákóczy, Thököly és Beresényi diffamálását kimondó törvények törlesztését Kossuth Lajos érdemeinek törvénybeiktatása és szobrának mielőbbi felállítására valamint az 1848-49-iki honvédek érdemeinek törvénybeiktatása tárgyában a magyar képviselőházhoz feliratot intézett.

Viharos, kitörő eljenriadalom reszketette meg a levegőt amikor Meczner Béla gyönyörű színekkel ecsetelt hazafias indítványa nyomán mint egy test - egy lélek szólalt meg Zemplénvármegye közönsége és elhatározta, hogy hasonló szellemben szintén feliratot intéz a magyar országgyűléshez.

Valóban felemelő érzés volt nézni mily gyönyörű harmoniával olvad össze a hazafias érzés lobogó lángjában a vármegye közönségének szívverése.

Am nem sokáig tartott e harmónia és a vármegye közönségének visszautasító ellentállásával találkozott Buza Barna biz. tagnak az a leckézető hangja, kellemetlen, hosszú lére eresztett felszólalása, amelylyel a vármegye közönségét hazafiatlansággal és undort keltő kifejezésekkel szidalmazta. Tette pedig ezt azért, mert a nagy többség Kossuth Lajos 100-ik évfordulójának megünneplését illetőleg, nem az ő saját passziói és priváttermészetű szíveivel portált pártkörnek indítványa, hanem id. Meczner Gyula indítványa mellett foglalt állást. Csak az ünnepség rendezésének módzataiban tér el ez a két indítvány, de a felszólalót nyilván az borsolta kifakadásra, mivel hogy ők minden szó nélkül, minden láрма és támadás nélkül ma művésziességgel magukba fojtva lennének kénytelenek visszavonulni. Nosza tehát hű csatlósával, a *műliberalista* Várlaky plébános ural csak egy röpitették, csak úgy szorták a szidalmakat Zemplénvármegye hazafiatlanságáról. Ektelen, rikácsoló handabandákat a gyűlés elején megnyilatkozott hazafias áradat spontán légkörben csak szenvedélyes kapáldozásnak nézte a közönség és - hangos kacsaj, zúgó „eláll” kiáltások kísérték kortes szpicseiket, különösen mikor Szirmay István feléjük vágta hogy ne akarjanak a Kossuth Lajos iránti kegyeletről leekét adni olyanok, akik Kossuth szabadelvűségétől távol állanak és ezt a nevet csak politikai tükörnek használják.

Id. Meczner Gyula meggyőző érveléssel, hazafias érzéssel fejtette ki, hogy a zemplénmegyei Kossuth szobor leleplezési ünnepélyét nem szabad felednünk, hogy ez a jövő évben megy végbe, - ezt tehát nagy, magasztos fényvel kell megünnelnünk - ebben Zemplénvármegye 20000 koronás hozzájárulással már gyönyörűen nyilatkozta kegyeletérzését, de mint eddig, úgy vezetnie kell továbbra is ezt az aktust, méltóvá kell tennie azt a vármegye multjához és tekintélyéhez, ha azonban külön megakarjuk ülni ez évben a 100-ik évfordulót, akkor éppen a szoborleleplezés nagy stílusú ünneplése érdekében, ünneplje ezt most a hazafias közönség spontán megnyilatkozással a vármegye részvételével, a vármegye pedig készítse elő, tekintélyéhez és multjához illő fényvel a szoborleleplezés ünnepségét. Alljon *Matolai Etele* alispán élére az ez idei 100-ik évforduló ünneplésének, kísérni fogja őt izzó lelkesedéssel és felemelő magasztos érzéssel, minden hivatalos színezet látszata nélkül a nagy közönség, a polgárság és a nép ezrei és ezrei, tekintet nélkül arra, hogy valaki bizottsági tag vagy sem. Hisz Kossuth Lajos eszméi és küzdelmeinek dicső emlékei,

az ő szelleme kívánja azt, hogy a szolgátság, a keretek kalodáiból szabadabbá varázssolt nép, a polgárság és nagyközönség minden állás és mandátum színezete nélkül szíve tiszta, merész, független sugallatával ünnepljen.

Ezt olvastuk ki id. Meczner Gyula felszólalásából és indítványából, amelyet alább egész terjedelmében közlünk. És e felszólalás, e hazafias érzéssel indokolt indítvány nyomán fakadt utalatos és heccet szító kirohanást egymásután utasították vissza *Matolai Etele*, *Fejes István* és *Lácza László* bizottsági tagok.

Lácza különösen sajnálja, hogy az oly szépen megindult emlékeztető napot, a közös lelkesedéssel égő kegyeletérzés szövétnéke nyomán áradt világosságot a disszonáns hang sötétjével homályosítják. Ő nem lát nagy különbséget a két indítvány közt, mindkettőt hazafias érzés hatja át, legfeljebb csak a módzatokra nézve van eltérés, minek hát az ily kicsinyes indokból, politikai szenvedélyességgel megrontani ez emlékeztető méltóságát. Minék civodásba fogni, kihívó hanggal, indokolatlan és nevetséges leckéztetéssel a lelki meggyőződés egyensúlyait bolygatni, egyik vagy másik pártkör kezdeményezésére hivatkozni.

Általános helyeslés és lelkes megértés kísérette Lácza okos, higgadt felszólalását, amely nyomán Buza hiába akarta volna újra felsorolni hangzatos „botrány”, „gyalázat” és hasonló kitételeit és megmegkezdni újra a Várlaky ur által melegen támogatott kisdécsatározását, de később maga is kénytelenül előismerően, mily „ellenszenv” kíséri e tereben felszólalását, mikor a névszerinti szavazás eredményeképpen nagy többséggel fogadták el Meczner Gyula indítványát, Buza már csak arra szorított, hogy ezek után vegyék le a falról Kossuth Lajos képét. Megütközéssel fogadta volna a vármegye ezt az újabb hatásvadászatot, ha még egyáltalán komolyan venné. De így csak mulatott rajta. A járások beosztásának revízióját ella posított indokolással azzal igyekezett színezni, hogy Zemplénvármegye 30 év óta bűnös politikát folytat. Erre célozva azután megkérdezte id. Meczner Gyula *Matolai Etele* alispántól, hogy az ilyen handabandázó hősködéshöz mit szól az, aki az alispáni székhelyben üszült meg.

A gyűlésről szóló részletesebb tudósításunk a következő:

Hadik Béla gróf főispán csütörtökön délelőtt pontban 10 órakor lelkes eljenzéstől kísérvé vonult a vármegye székházának nagyeremébe, hogy az idei tavaszi közgyűlést megnyissa. Mélyszéges csend és figyelem közt kezdett megnyitó beszédébe, amely szóról-szóra így hangzott el:

(A főispán beszéde.)

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Első sorban fogadják kérem tetszetteljesebb üdvözlőmet. A mai tavaszi közgyűlés eltekintve több nagyfontosságú tárgytól, melyre vonatkozólag dönteni az Önök bölcsességének lesz feladata, reám nézve más okból is bizonyos fontossággal bír. (Halljuk! Halljuk!)

Egy éve van ugyanis most körülbelül annak, hogy én Zemplénvármegye főispáni székét elfoglaltam, (Hosszantartó lelkes eljenzés) és így mintegy köteleységemnek tartom, hogy - hacsak röviden is, - visszapillantak azokra, mik e lefolyt idő alatt a megyében történtek és egyszersmint egy futólagos tekintetet vessek a jövőben reánk háramló teendőkre is. (Halljuk! Halljuk!)

A mult év utolsó hónapjaiban, mint mindannyian tudjuk a különböző választási mozgalmak erős hullámokat vertek az egész megyében. E hullámok azonban ma már legnagyobb részben elsimultak és ha a hullámvérés még hagyott is volna valahol nyomokat maga után, úgy remélem

és bizom benne, hogy ezek is a leg-
rövidebb idő alatt végképp el fognak
tűnni és hogy a szenvedélyességet a
józanosság, a széthúzásnak szellemét pe-
dig a megye javára irányuló együt-
tes békés munkálkodás fogja felvál-
tani. (Tetszés és helyeslés) De dacára
ezen lezajlott mozgalmaknak sikerült a
tiszviselői karnak nagy szorgalommal
párosult buzgó tevékenysége folytán
több régen húzódo fontos ügyet ré-
szint végképp megoldani, részint an-
nyira előkészíteni, hogy a végleges
megoldás már csak időnek kérdését
képezi (Általános tetszés). Ilyen volt
első sorban (Halljuk! Halljuk!) a
házi pénztárnak rendezése, mert mint
önök erről tudomással bírnak tisz-
telt uraim, az évenként jelentkező
telkiadások folytán a vármegye pénz-
ügyi alapos rendezésre szorultak.

(Ugy van! Ugy van!) Egy e célra
kiküldött bizottság munkálata alapján
felterjesztés ment tehát a miniszter-
iumhoz, amely az egyes alapok kér-
désének tisztázását és a házi pénztár-
ban az egyensúly helyreállítását cé-
lozza. (Helyeslés) Ezzel egyidejűleg
egy szabad rendelkezési alap meg-
teremtésére vonatkozólag egy szabály-
rendeletet is terjesztettünk fel, mely
jóvá hagyást nyert és amely által most
már abba a helyzetbe jutottunk, hogy
teljes joggal és megnyugvással nyuj-
thatunk ezentel segélyt olyanoknak,
kik erre csakugyan rászorultak. (Általá-
nos helyeslés) A nagyfontosságú sátor-
aljuhelyi közkórház ügye végleg el-
dőlt, ennek felépítése már a közel jövő-
ben várható és azt hiszem már most be-
jelenthetem, hogy az építkezés a sátor-
aljuhelyi iparosok belevonásával fog
eszközöltetni. (Helyeslés) A törvény-
kezési épület ügyében még tárgyalá-
sokat folytatunk, remélem azonban,
hogy egy újabb felirat után sikerülni
fog végre a kérdést reánk nézve elő-
nyösen megoldani. Az utadó ügye
még döntés alatt áll, de a kimutatás
hogy 8 százalékkal is képesek va-
gyunk utainkat jó karban tartani, már
a miniszteriumban van. A késedelem-
nek oka a különböző miniszterial-
tozásokban keresendő, különben újból
személyesen is szándékozom ez ügy-
ben eljárni. Még megjegyzem, hogy
egy több évre terjedő utalozati ter-
vezet segítségével (Halljuk! Halljuk!)
melyet a szakközvegekkel már meg-
beszéltem, csakugyan hiszem, hogy
sikerülni fog egyrészt tervszerű eljá-
rással összes az erre leginkább rászor-
uló vicinális utainkat is pár év alatt
teljes jó karba helyezni (Általános
tetszés) másrészt pedig az utiköltség-
vetésekben egyensúlyt létesíteni (Hos-
szantartó helyeslés és tetszés) Itt nem
mulasztatom el, hogy meg ne emlé-
kezzem arról, hogy a kereskedelemügyi
miniszterium a sztropkó-havaji ut kié-
pítésére 50000 koronát utalt ki, mi által
egyszersmint az ottani szegény nép sor-
sán kívánt javítani. (Lelkes eljenzés.) A
jegyzői nyugdíjalap ügyére vonat-
kozólag a szabályrendelet egy össze-
hitt anket alapján már elkészült, de
szükségesnek tartottam most a hiva-
talos lapban közététni, hogy az ér-
dekeltek, községek és jegyzők hozzá-
szólhassanak és a szeptemberi köz-
gyűlés lesz hivatva az oly régóta
vajdó, sérelmes ügyet végleg orvo-
solni. (Általános tetszés és eljenzés)
Örömmel jelenthetem, hogy a rutén
akció vármegyénk felső vidékeire
már kiterjesztett, amely segély ak-
ció elé joggal nagy várakozással néz-
hetünk. A mi a közigazgatásnak
javítását általánosságban illeti, úgy
az persze csak lassan eszközölhető,
de már most jelenthetem, hogy e té-
ren is főleg a szigorú ellenőrzés és
gyorsaság szempontjából határozott
javulás észlelhető. (Általános tetszés.)
Az ellenőrzést nagy mértékben meg-
nehezítette, hogy nem volt eddig a szol-
gabírói hivataloknak ügykezelése egy-
öntetűen szervezve, de mihelyt az ös-
zes hivataloknak vizsgálatát be fogom
fejezni, intézkedni fogok, hogy e tekint-
etben egyöntetű eljárás kövessék.
(Általános helyeslés) A gyorsaságot
illetőleg szabadjon csak a községi

költségvetéseknek és számadásoknak
most már elég pontos beküldésére
valamint arra a körülményre rámu-
tatni, hogy a közigazgatási irodában
az áprilisi közigazgatási bizottsági
ülés elé terjesztett alispáni jelentés
szerint *nincsen restancia*. A közigaz-
gatás föllendítésére nézetem szerint,
a közigazgatás egyszerűsítése is, mely
küsöbön áll, hathatós segélyezkedést
fog nyújtani. Mindenesetre a sáros-
pataki új szolgabíróóság, mely 1903-ban
lesz létesítve szintén egy fontos lé-
pést jelent előre a haladás útján. A
mezőlaborezi szolgabíróóság ügye
most már a rutén akció keretébe tar-
tozik.

A fájdalom annyira terjedő ameri-
kai kivándorlásra vonatkozólag igye-
kezetem első sorban az e téren tapasztalható
külömböz és a nagymérvű
visszaéléseknek megszüntetésére irá-
nyul, (Általános helyeslés) amely te-
kintetben sikerült is már némi ered-
ményt elérni, a bajnak hathatósabb
orvoslása persze csak országos intéz-
kedések útján remélhető.

Mint mindenütt az országban
úgy itt a vármegyében is a közgaz-
dasági kérdéseknek megoldása tolu
mindinkább előtérbe és így hatáskör-
rünkben erre nekünk is nagy gondot
kell fordítanunk. (Általános helyeslés.)
Ugy van! Ugy van! E feladatok
keretébe tartozik nálunk a *hegyaljai
borok értékesítésének* kérdése is (Ugy
van! Ugy van!) mert hisz a Hegy-
alja az egész országnak közkinését
képezi és e kérdés helyes megoldá-
sától sokaknak a léteerdeke függ. (Ugy
van! Ugy van!) Erre vonatkozólag a
gazdasági egyesület kezdeményezésére
volt is már, mint Önök tudják, egy
nagy fontosságú mozgalom és én
készséggel kijelentem, hogy részem-
ről minden törekvést ez irányban a
leghathatósabban támogatni fogok.
(Lelkes eljenzés és tetszés.)

Tekintetes Törvényhatósági Bi-
zottság! Ezekben azt hiszem röviden
megfeleltem az e beszéd elején ma-
gam elé elé kitűzött feladatnak és
szabadjon most még csak arról biz-
tosítanom Önöket, hogy én ezentel
is, mint eddig egész időmet és összes
képeségeimet csak egy célnak fogom
szentelni és ez Zemplénvármegye jó-
létének emelése, közgazdasági és kul-
turalis haladása. (Hosszantartó lelkes
eljenzés, tetszés és taps) Egyszers-
mint fogadják kérem a Tekintetes
Törvényhatósági Bizottság tagjai, leg-
őszintébb köszönetemet azon bizalo-
mért, melylyel működésemet eddig
környezték s amelyből erőt meríték a
jövő küzdelmeihez. (Eljen! Eljen!
Hosszas lelkes taps és tetszés.) Igen
örülök már, hogy a közel jövőben
beutazva a vármegyét, mit eddig el-
foglaltságom miatt fájdalom nem te-
hettem, szerencsém lesz Önökkel kö-
zelebről megismerkedhetni. Továbbra
is szives jóindulatukba ajánlva ma-
gamat a közgyűlést megnyitom. (Ki-
törő eljenzés, általános tetszés és
lelkesedés.)

Tekintetes Törvényhatósági Bi-
zottság! (Halljuk! Halljuk!) Most még
egy igen szomorú kötelességnek tel-
jesítése vár reám. Nem mulasztatom
ugyanis el, hogy meg ne emlékezzem
azon lesújtó gyászbeszerekről, azon su-
lyos veszteségekről, melyek hazánkat
a közel multban *Tisza Kálmán* és *Ho-
ránszky Nándor* elhunytával érték.
*Tisza Kálmán*nak működése, közsze-
replése ismeretek mindannyiunk
előtt. Hisz az a közel félszázad,
melyet ő küzdelmes közpályán eltöl-
tött, még pedig ez időből 10 évet Ma-
gyarország miniszterelnöki székében,
a legszorosabban össze van forrva
nemzetünknek politikai életével. De ép-
pen azért működésének hatását közle-
tünkre az lesz csak képes tárgyila-
gosan megítélni, közszereplésének je-
lentőséget az lesz hivatva az igazság
fényénél megvilágítani, a ki majdan
Magyarország legújabb korának tör-
ténétét fogja megírni. (Ugy van!) Mi
csak érezzük és tudjuk, hogy *Tisza
Kálmán* a magyar nemzetnek egy
kiváló fia, egy fényes elme, egy hoz-

záférhetetlen jellem, egy olyan férfi hunyta be örökre szeméit, akinek egész egyénisége a magyar faj lángoló szeretetétől és erős szabadelvűségétől volt áthatva. (Ugy van! Ugy van!) Horánszky Nándort a kereskedelmiügyi miniszteri székből ragadta el a kérelmelhetetlen halál éppen akkor, amikor önérejből küzdve fel magát, végre olyan polcra jutott, amelyen nagy tehetségét a haza javára sikeresen érvényesíthette volna. (Ugy van!) Kimagasló tehetségein kívül jellemzősége, ismert lelkiismeretességével párosult vasszorgalma és egy küzdelemteljes hosszú pályán joggal nézett az egész nemzet nagy reményekkel és nagy várakozással jövőre működésébe. (Ugy van!) A sors másképpen határozott, lesújtott a halál és elhervasztotta reményeinket, sirba döntve hazánknak e kiváló fiát. Mi pedig Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! most nem tehetünk mást, minthogy kivéve részünket azon általános fájdalomtól, mely Tisza Kálmán és Horánszky Nándor elhunytá alkalmával oly hatalmasan megnyilatkozott, szintén hozzájárulunk egy-egy szerény levéllel azon hervadhatatlan babérokhoz, amelyek barát és ellenfél egyaránt, melyeket az egész ország az ő maradandó emlékezetük közé font. Még más fájdalmas veszteségek is értek bennünket. Meghaltak: Stépan Gábor, ki mint a közigazgatási bizottságnak sok éven át érdemes tagja a megye érdekében tevékenyen működött, Somogyi Gerő, ki szintén élénk részt vett a megyei ügyekben és végül dr. Lengyel Endre, ki mint lelkes zászlóvivő a közügyek terén köztisztelést vívott ki magának. Indítványozom: adjon a Tekintetes Törvényhatósági Bizottság az egyes halálesetek felett érzett legmélyebb gyászának jegyzőkönyvileg kifejezést és intézzen részvétiratokat a hozzá tartozókhoz. (Általános helyeslés.)

A főispánnak részvétiratok iránt tett indítványait a közgyűlés általános helyesléssel és mély megilletődéssel elfogadván, Meczner Béla emelkedik szólásra és a fentebb jelzett értelemében a főispánhoz a megnyitó beszéd hatása alatt intézett üdvözlését és a heves megyei és aradi átiratok szellemében tett hazafias indítványait nagy lelkesedéssel fogadják el.

(A magyar ipar.)

Egy törvényhatósági iparpártoló szövetkezet létesítése iránt tett indítványra vonatkozólag határozatilag ki mondja a törvényhatósági bizottság, hogy a magyar ipar pártolását mint első rendű feladatot hazafias kötelességének ismeri, a magyar iparnak fejlesztését és felvirágoztatását teljes erejéből előmozdítani törekszik s ez okból a vármegye alispánját, főszolgabíráit és Sátoraljaujhely r. t. város polgármesterét annak hathatós védelmére, előbbrevitelére szükséges intézkedések lelkiismeretes teljesítésére felhívja. Az iparpártoló szövetkezetnek a törvényhatóság részéről leendő létesítése és ennek eszközése egy bizottság kiküldését a vármegye törvényhatóságának egy törvényes feladata és hatásköre, mint szervezetre való tekintettel, nem tartja létesíthetőnek.

(A járási beosztások.)

A járási beosztások általános revízió alá vételére ügyében beadott indítványt tárgyalta utolsónak. Ezt indokolván Buza Barna unalmas verklizéssel főképpen csak a vármegye 30 éves bűnös kormányzását igyekezett kangzatosan kiszacsnizni.

A vármegye törvényhatósága természetesen elvetette ezt az indítványt a következő helyes megokolással: A mennyiben a jelenlegi járási beosztás, a sárospataki szolgabírói hivatal elhatározott felállítását, a Bodrogközön még egy szolgabírói hivatal tervezett létesítése, a Mező-Laborczon létesíteni elhatározott, de az engedélyezése iránti kérelem felterjesztésének elhalasztása folytán csak az ez évi költségvetésbe

felveendő szolgabírói hivatalok felállítását folytán a közigazgatás újraszervezéséig úgy az adminisztrációnak, mint a közönség igényének megfelelő lesz. De a revíziót különben sem tartaná időszerűnek, mert a szinnai járáshoz tartozó Ungvármegyével határos községek görög katolikus lelkészei a szinnai járás egy részének azon vármegyéhez leendő csatolása iránt a minisztériumhoz már is kérvényeztek, a vármegye alsó részén Borsodnal határos községeink ismételt tettek kísérletet oda leendő csatolásuk iránt s a vármegyének csak nagy nehezen küldöttségek által sikerült az átkebelezést megakadályozni. Egy általános járási revízió felvetése alkalmából ezen kérelmek újabb napirendre kerülhetnek s a vármegye kikerekítését eredményezhetnék, ami pedig a vármegye integritása és adózó képessége rovására óriási ugrás volna a sötétbe.

(A Kossuth ünnepség módjait.)

Azon indítvánnyal szemben, mely a Kossuth szobor leleplezésének ünnepélyét az idei 100 esztendő évforduló ünnepélyével együtt akarta a vármegye kezében összebogozni, a kettős rendezés szálait egyengetve id. Meczner Gyula ellenindítványt tett, amelyről már fentebb is szövegtünk és amelyet Meczner szóról-szóra a következőképpen indokolt:

Vármegyénk közgyűléseinek jegyzőkönyvei, e teremnek falai igazolják azt, hogy a nagy embereink iránt tartozott kegyelet lerovásában kötelességünket ismertük. Különösen hazánk nagy fia, vármegyénk nagy szülötte Kossuth Lajos érdemeinek elismerésével, iránta érzett kegyeletünknek adóját leróvni kívántuk vármegyénknek mult évben hozott azon határozata által is, mely szerint emlékének megyei székvarosunkban szobrot emelünk, s e célra a súlyos költségvetés, illetve pénzügyi helyzet dacára is 20000 korona tekintélyes összeget szavaztunk meg, amelyet vármegyénk kiküldött bizottsága útján mindent elkövet, hogy gyűjtés s más alkalmas módokon oly alapot hozunk össze, mely a dicsőült emlékéhez méltó szobor emelését biztosítsa. (Lelkes éljenzés.)

Igazságosan tehát nem érheti vármegyénknek közönségét szemrehányás, hogy a kegyelet lerovásában mulasztást követett volna el, vagy hogy kegyeletesei érzelmeinek nyilvánításában elmaradt volna. (Hosszan tartó helyeslés.) Most, midőn hazánk nagy fia 100 éves születése fordulójának vármegyénk által leendő megünneplése iránt indítványt hallottunk, azon nézetben vagyok, hogy annak a felvetett alakban való ellenzése vagy pártolása, sem a hazafias, sem a kegyeletesei érzelmei nyilvánulásának nem lehet fokmérője s nem gradualhat senkit sem a hazafias alacsonyabb vagy magasabb fokára. (Ugy van! Ugy van!)

Vármegyénk közönségének kifejezett célja, szándéka volt a szobor leleplezését nagy hazánkfia századik születési évfordulóján teljesíteni s azt egy országos jelentőségű ünnepélyvel összekötni. Sajnos, hogy a közbejött körülmények ezt már lehetetlenné tették s ennek folytán annak megtartása a legközelebbi jövőre maradt kötelességünkül.

A vármegye közönsége által rendezendő ünnepet csak méltó díszszel szabad megtartanunk. Miután pedig úgy vagyok meggyőződve, hogy egy kisebb keretben mozgó, de mégis a vármegye nevének tekintélye alatt országos jelentőségűvé emelkedő ünnepség ártalmára lenne a szándékolt s legközelebb már bekövetkező nagyobb jelentőségű szobor leleplezési ünnepélynek: nézetem szerint sokkal helyesebbnek mutatkozik az, hogyha vármegyénk a századik éves születési forduló megünneplésének rendezését s megtartását a hazafias közönség kegyeletének spontán megnyilatkozására hagyja. (Hosszan tartó helyeslés, zaj és ellentmondások.)

Ugyanezért bátor vagyok ellenindítványomat következőkben megtenni:

Mondja ki a t. törvényhatósági bizottsági közgyűlés miszerint Kossuth Lajos hazánk nagy fia s vármegyénk nagy szülötte születésének századik éves fordulójára alkalmas módon leendő helyi megünneplését a közönség kegyeletének önkéntes megnyilatkozásától várja s ily rendezendő ünnepélyen, meghívás esetén, küldöttsége által részt fog venni s az önként jelentkező megyebizottsági tagokból alakuló küldöttségnek vezetésével alispánját már most megbizzza.

Meczner Gyula ellenindítványát, miután az indítványozók névszerinti szavazást kértek, a közgyűlés 95 szavazattal 49 ellenében elfogadta.

A közgyűlés első napját a főispán délután fél 1 órakor rekesztette be, másnap pénteken reggeli 9 órától esti 8 óráig és harmadnapon szombaton délelőtt folyamán tartott a gyűlés. Az utóbbi két napról szóló tudósításunkat lapunk keddi száma közli.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Képviselőtestület újalakítása Sárospatakon. E hó 21-én választotta Sárospatak közönsége a városi képviselőket Barthos József, főszolgabíró elnöke alatt. Megválasztották az I. kerületben: Pavletics Gyula, Szabó Zsigmond, Steinfeld Jenő, Reményi Vendel, Kohn József, Csicseri József. — A II. kerületben: Csajka Endre, Molnár János, Neuman Péter, Puza Sándor. — A III. kerületben: Bálint János, Durányik György, Molnár János, Moré István, Nádaskai Mihály, Spisák János, Valter József, Varga István.

JEGYZETEK

a hétről.

A magyarság, a magyar szelleme, mely diadalmasan foglalja el ez országban az öt megillető helyet, érvényesül immár minden dolgunkban. A sátoraljaujhelyi utca elnevezést is ebből a szempontból tartjuk derék cselekedetnek. Alig tudok várost, amely oly derék magyar nevű utcával dicsekedhetnének, mint most Sátoraljaujhely. Kossuth, Petőfi, Széchenyi, Kazinczy, Deák Ferenc, Rákóczy, Teleki, Beresényi, Tompa, Kölcsey és még számosan nagyjaink közül jutottak egy-egy utcához. De különben a terek s közök elnevezésére is színmagyar. Alig találni közte idegen nevet. Ez kétségtelen, hogy erőteljesen domborítja ki a város színmagyar jellegét. Vajha az emberek, akik a magyar nevű utcákban laknak, szintén a lelki mélyéig, mind magyarok lennének. Elve bennünk szent hit e nemzet jövőre nagysága iránt minden igaz magyar ügyet egyesült erővel vinnének diadalra. S a pártos szellem fölött, mely annyiszor gázolt végig ádáz indulatában a béke vetésin, urrá lenne az egymás szeretete. Mert csak ebből fakadhat ki jövőre nagyságunk, egységünk s hatalmunk reménye.

Siratjuk a magyar népszellem pusztulását. Erre van is okunk, nincs is. A Bodrogközöt a legeredettebb magyar fajta lakja s amint megőrizte egyes dolgaiban józsi, eredeti magyarságát, ép olyan komikus formában fogadta be a civilizáció egynemely áldását.

E sorok írója a letelt ünnepeket a Bodrogközön töltötte. Nagy öröme telvén pedig a népszellem tanulmányozásában, ünnep másodnapján benneve Nagygéres korcsmájába, ahol vidám mulatozásban gyülenek össze a falu legényei. No gondoltam, itt már fogok hallani néhány jó magyar népdalt, amely itt termelt a „vadvirágos réteken“, ahogy népszimfűróink szokták mondani. Rá is zenditének a legények a nótára, de mekkora leve bámulatom, elszörnyülködésem s csalódásom, mikor a nagygéresi atyfiak a Gésák Vun-Chi-jának eme köz-

ismert kuplóját énekelték keserves buzgalommal:

„Csuf, csuf csakugyan a kínai ünne! Ez pedig való dolog.

Valamelyik tudósunk fejtegette, hogy az időjárás mostani változékony-sága összefüggésben áll a Pelée tűzhányóhegy borzasztó kitérésével, mely Martinique szigetét romná tette. Ugyancsak e forrásunk mondja, hogy most az összes kialudtnak hitt vulkánok is működni kezdenek s talán még Magyarországnak is lehet része egy kis tűz-esőben a tokaj-hegyaljai hegyláncolat révén, amelyet vulkánikus eredetűnek tartanak. Persze, az csak olyan szófia beszéd, s mi sem áll távolabb, mint hogy Sátoraljaujhely a St.-Pierre sorsára jusson, de mint érdekes fantazmagóriáját a tudományos kutatásnak — idejegyeztük.

HIREK.

Derül-e még ránk nyár?

Kis méhecske miért busulsz,
Mért nem gyűjtesz mézet?
Valamennyi virító fa
Tündéri igézet.
Virításkor tán a fa is
Kedvesebb mint máskor,
Nála boldogabb tanyára,
Ugy sem talál sz másol.

Ne tartson az idő vissza,
Melyen most nincs áldás,
Sokszor éri jó hazánkat
Egy és más kárvallás. —
Tavas végén, nyár elején,
Aki tétlen hever,
Felebarát irgalmat
Soha nem érdemel.

A hideg szél, hosszas eső
Mindent visszatartnak,
Mégis napok lefolytával
Csak a jók aratnak.
Ki fog gyulni a nap fénye,
Tudom, jó előre, —
S észre kelve nem lesz pusztá
Sem sejt, sem a tőke.

Ma remény, kétség közt várjuk
Derül-e még ránk nyár?
Vagy annyi szorgalmunk után
Ránk a siralom vár?
Teremtényid oh jó Atyánk
Védni sem tudjuk,
Naped nélkül a jövőre
Tudod, ki nem bírjuk.

Tokaj, 1902. május 20-án.

Gönczy Bertalan.

— Felavató ünnep. A sátoraljaujhelyi állami elemi és polgári leányiskolának felavatási ünnepa a jövő június hó 3-án fog megtörténni. Az ünnepen a vallás és közoktatásügyi minisztert Halász Ferenc min. osztálytanácsos fogja képviselni, a ki jun. 2-án délután érkezik városunkba. A miniszter képviselőjét a fogadó bizottság élén a vasutnál Székely Elek polgármester fogja üdvözölni. Június 3-án d. e. 8 órakor az összes növendékek saját felekezetük templomába istentiszteletre vezetnek. Délelőtt 10 órakor a küldöttség tagjai gr. Hadik Béla főispán vezetésével a felavató állami el. iskolába mennek a felavató ünnepre, melynek további sorrendje a következő: 1. Hymnus. Eneklük az áll. el. iskola növendékei. 2. A miniszter ur képviselőjét Dókus Gyula kamarás áll. elemi és áll. polgári leányiskolai gondnoksági elnök a két gondnokság nevében üdvözi. 3. Az állami el. és áll. polgári leányiskola átadása Székely Elek polgármester ur által. 4. Halász Ferenc miniszteri osztálytanácsos az intézetet rendeltetésének átadja. 5. Az állami elemi és állami polgári leányiskola története Vágó Gyula igazgatótól. 6. Alkalmi beszéd. Elmondja egy állami elemi és egy polg. isk. növendék. 7. Záró beszéd. Tartja Beregszászy István vármegyei kir. tanfelügyelő. 8. Szózat. Eneklük az intézet növendékei. Az ünnepség lefolyása után a két intézet megté-

kintése. Délután 1 óraker közepén a „Korona” szállóban. Egy teríték ára 3 korona. Este 8 óraker hangversenynyel egybekötött diszleadás — rendes helyárrakkal — a városi színházban. A tiszta jövedelem fele része az áll. el. iskola szegénysorsu növendékeinek felruházására fog fordítani. Műsor: I. Nem nézek én... F. és finégyes Huber Károlytól. Előadja a s.-a-ujhelyi gyártelepi dalárda. II. Alkalmi költemény. Szavajla: Komjáthy János szinzigazgató. III. Vonós-nyegyes Dauscher Miklós, Kúzdly István, Mihályfi József és Szeretin Hugó által. IV. „Beesületszó.” Szigeti József 2 felvonásos vígjátéka. Előadják a szintársulat tagjai. V. Eredeti magyar dalok. Gaál F.-től. Előadja a s.-a-ujhelyi gyártelepi dalárda. *Tudomásul!* A hangversenynyel egybekötött diszleadás részletes programja az előadás napján a szinlapon lesz közzétéve. A közepében résztvenni óhajtók felkéretnek, hogy ebbeli szándékukat június hó 1-ig Vágó Gyula állami isk. igazgatóval okvetlenül tudassák, hogy a terítékek száma ehhez képest megrendelhető legyen.

— **Köszönetnyilvánítás.** Megbízást nyertem a következő sorok közzétételére: *Az eperjesi ág. hitv. ev. kollégium tanulmányi kirándulói* a leghálásabb érzelmekkel fognak mindenkoron Sátoraljaujhely vendégszerető lakóiról megemlékezni. Az a pár óra, melyet itt töltöttek, kitűnhetetlen nyomokat hagyott lelkükben. Amidőn itt, a nyilvánosság előtt, a közönség s diáktársak szives előzenéségeért a leghálásabb köszönetüknek adnak kifejezést, nem mulasztják el *Székely Elek* polgármester úrnak, ki páholyának a tanárok részére való átengedése, a tanuló ifjúság számára ingyen jegyek kieszközlése s a kirándulóknak a város által rendelt vacsora- és ebédrel való megvendégelése által fényes bizonyosságát adta magyaros vendégszeretetének, külön is a legőszintébb köszönetüket kefejezni. Ugyisint ifj. *Meczner Gyula* h. polgármester, *Pilissy Béla* rendőralkapitány és *Bogyay Béla* városi tanácsos uraknak is a nagyon szives fogadtatásért, a magyaros vendégszeretért. A kellemes meglepetésért fogadják a gyártelepi zenekar t. tagjai egyenként s összesen hálás köszönetüket. A kifogástalan ellátásért, lakásért elismerésüket s köszönetüket nyilvánítják a „Magyar Király” derék vendéglőse iránt. Végül mindazok, kik ezen kirándulásukat emlékeztetéssel tenni igyekeztek, fogadják ez uton is hálás köszönetüket. A tanárok s ifjúság nevében: *Palásthy Kálmán* áll. tanító.

— **Templom alapkövetel Vajdácskán.** Meghatóan szép ünnepély színhelye volt Vajdácskán község. A jászóvári prépostság által adományozott helyen, egy szép fekvésű domb hátán épít magának a vajdácskai görög katolikus hitközség egy templomot. Hosszas fáradozás, utánjárás eredménye, hogy annyi pénzt szereztek a gör. katolikusok, míg a templom építést megkezdheték. Pünkösd hétfőjén nagy vidékről sereglett össze a nép, hogy jelen legyen a templom-alapkövetelénél s a templomhely felszentelésénél. 10 óraker délelőtt fötiszt. *Puza Sándor* esperes, segédlelkészének segédletével, nagy közönség áhitatos részvétele mellett tette meg a felszentelés ünnepélyes aktusát. Az emlékkönyv felolvasása után, a szokásos forgalomban levő pénzemekkel egyetemben ünnepélyes formában befalaztatott az alapkövet. Ezen a népnem jelen volt nemcsak a köznép messzi vidékről, de a szomszéd községek intelligens publikuma is kegyelettel adózott e ritka ünnepélynek. — Diszes lakoma, fűszerrel elmés tósztokkal, követte e szép ünnepet. A hitközség által rendezett ebéd *Zachariás Vince* gör. kat. tanító vendégszerető házában tartott meg. Szives volt a házigazda, magyaros a vendégszeretet. A szomszédtság meg a falu intelligenciája teljes számban vett

részt e lakomán. A kurátor házában pedig a szomszéd falvak bírái, jobb mesterembeli, jóképű gazdaemberek, vig poharazás mellett áldomást ittak erre a szép ünnepre és éltették mindazokat, akik e templom létesítésén közrefaradtak.

— **Eljegyzés.** *Patay József* bélyi nagybirtokos e napokban váltott jegyet *Szirmay Pál*, udvai birtokos volt országos képviselő és néhai neje *Podmaniczky Jerne* báróné leányával, Annával.

— **A csapi Tisza-híd veszedelme.** Az Ungvári Közlöny-ből olvassuk: A hosszas eszés úgy a Tiszát, valamint mellékfolyóit roppantul megduzzasztotta. A csapi Tisza-hídnál a szokásos tavaszi javítást eszközlik, mely célból az egyik híd-szelvényénél cölöpöket vertek le. A rohanó víz az usztatott tutajokból egyet oly erősen ékelt a cölöpzet, hogy azt nem voltak képesek onnét eltávolítani, miből kifolyólag az utána jövő tutajok megakadtak és a Tiszát teljes szélességében eltorlaszolták. A felülről még folytonosan usztatott tutajok, melyeket a ragadó vízfolyás miatt kikötni nem tudtak, óriási nyomást gyakorolnak a hidoszlopokra úgy, hogy komoly veszedelemtől tartanak. Ha az eszés nem szűnik, úgy még az árvízveszedelem is sujtathja a vidéket. A meder szabaddá tételére erősen folynak a mentési munkálatok. A veszedelem első híradása a vármegye alispánjához tegnapelőtt délután érkezett, ki azonnal a helyszínére sietett. Az állam-építészeti hivatal kiküldötte *Nemes Emil* mérnök vezeti a mentési munkálatokat s egyáltalán nagymérvű tevékenységet fejtenek ki a szakközégek a híd megmentése érdekében, mely négy vármegyének közüti kapacitá képezi. A tutajosok közül sokan oda veszték a veszedelem színhelyén. A vitorlások a Tisza és Latorca közének amugy is nagy területére kiterjedő árvízveszedelmét csak fokozta, annyira, hogy az összes legelő területekről már tegnapelőtt erre a földvidékre hajtották el a legtöbbet a legelő gulyákat és menéseket. A közlekedést a hidon azonnal beszüntették és az eddigi hírek szerint a híd megmentése még mindig nagyon bizonytalan. Az okozott kár így is igen jelentékeny.

— **Az erdő-horvati ref. énekkar** e hó 20-ikán a ref. iskola helyiségében tartotta az énekkar javára az ilyen alkalomkor szokásos nyári táncmulatságát. Dacára a szakadó esőnek, mely meggátolta a „zöldbe” való kirándulást, igen szép és előkelő vendég volt. Az értelmiség és a község színe-java itt volt. A zenét a tiszadobi fuvós zenekar szolgáltatta. Felülfizettek: *Kovács István* bíró 6 K. Ft. *Somsák Elek* r. kat. lelkész 4 K., *Hubay Zsuzsika* postamester 2 K., *Kirilovics nővérek* (O.-Huta) 2 K., *H. Pittner Vilma* urhölgy 2 K., *Lubi János* (Sátoraljaujhely) 2 K., *Gaal Endre* ref. tanító, *Komáromi Károly*, *Farkas Ábrahám*, *Jósvai István*, *Jósvai András*, *Rácz György*, *Sajgó Károly*, *Körössy János*, *Sajgó Dániel*, *Jamba József*, *Molnár József*, *Bogoly Ferenc*, *Gönczi Kálmán*, *Zólyomi Pál*, *Bodnár Árpád* r. kat. kántor-tanító, *Jeddi András*, *Jeddi Ferenc*, *Sajgó István*, *Sajgó József* 1—1 K.-át, *Gaal Irénke* 20 fillért, kiknek az erdő-horvati ev. ref. énekkar nevében hálás köszönetünket nyilvánítjuk. *Gaal Endre* s. k., az énekkar elnöke, *Molnár József* s. k., jeyző, *Komáromy Károly* s. k., pénztárnok.

— **Borzalmas családi dráma.** *Oláh József* esányi jómódu földbirtokos, hosszú ideig békés viszonyban élt családjával. F. hó 15-én azonban lényegtelen dolgok felett összeszólalkozott feleségével s eközben annyira dühbe jött, hogy elővette revolverét és feleségére lött. *Oláh apósa* leányának védelmére kelt, de vésztere, mert a dühöngő *Oláh* kést rántott és 16-szor szurta meg apósát, a ki az-

után vértől elboritva terült el a földön. *Oláh* látva borzalmas tettét, maga ellen fordította a fegyvert és egy hatalmas lövés következtében nyomban összeesett. — Mindhármán életveszélyesen megsebesülve fekszenek lakásukon. — A csendőrség az eljárást megindította.

— **A helybeli kitarítás jótékony-célú egyesület** Társasköréhez csatlakozott *M. Á. V.* altisztek 1902. június hó 7-én a „Vadászkürt” kerthelyiségében zártkörű nyári táncmulatságot fognak rendezni. A táncmulatság, kezdete d. u. 6 óraker. A jövedelmet saját alapítványuk és könyvtáruk gyarapítására fordítják.

— **Rendőri hírek.** *Tolvaj lakótárs.* *Dancsák Jánosné* napszámos asszony néhány hónap előtt lakásába fogadott egy *Somogyi Juli* nevű napszámos asszonyt, aki azzal hálálta meg ezt a sziveséget, hogy a lakásadó távollétében, annak ládájából takarékbetűti könyvét kilopta s azzal két ízben 80 koronát vett ki egy helybeli pénzüntézetből s azután a könyvet helyére visszatette. *Dancsák* a minap jött nyomára a turpisságnak, feljelentést tett a rendőrségnél, ahol a tolvaj lakótárs ellen a nyomozást megindították. — *Virág-tolvaj.* *Szalai Pál* noha alig múlt 12 éves máris többször akadt dolga a rendőrséggel, mert a kis csavargó javithatatlan enyveskező tolvaj. Utóbb ablakokból és kertekből a virágokat lopkodja és tegnap is ilyen stikli miatt került a rendőrséghez.

— **Földes-féle Margit-Krém.** Nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a *Földes Kelemen* aradi gyógyszerész által készített *Margit-Krém* az összes szépitőszerek között elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arcot üdit, fiatalít, finomít. Széplőt, kiütéseket, foltokat, ráncokat és egyéb bőrbaját eltávolít. Minden hölgynek nélkülözhetetlen. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Szappan 70 fillér, puder 3 színben 1.20 k. Kapható a készítőnél és minden gyógyszer-tárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **A t. gazdaközönség figyelmébe** ajánljuk *Fejér József*, (Kassa Rózsa-u 5) mai őszi-mútrágyára vonatkozó hirdetését, a kinél egyébként mindenemű gazdasági felszerelési és szükségleti cikkek legjutányosabban kaphatók.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor.

Hétfőn, május 26-án, bérletben, üdönság először. *A zsába.* Bohózat 3 felvonásban. Kedden, május 27, bérletben, üdönság először, *Souppénak*, a *Boccaccio* szerzőjének bájos zenéjű operetteje: *A modell*. Szerdán, május 28-án, bérletszünetben, másodszor: *Cyrano de Bergerac*. Romanikus dráma 5 felvonásban. Irta: *Edmond Rostand*.

Csütörtökön, május 29-én, két előadás: délután 3 és fél óraker, félhelyárrakkal: *Svihákok*. Operette 3 felvonásban; este 8 óraker, bérletben, üdönság először, a Népszínház nagy sikerű műsordarabja: *Karácsony*. Drámai látványosság 5 képből. *Dickens* Károly *Karácsonyi ének* című elbeszélése után írta *Boz*.

Pénteken, május 30-án bérletben *Leconq* dallamos operetteje: *Nap és Hold*.

Szombaton, május 31-én bérletben üdönság először, a Magyar színház kitűnő műsordarabja: *Egyiptom gyöngye*. Bohozatos operette 3 felvonásban.

Vasárnap, június 1-én két előadás: délután 3 és fél óraker, félhelyárrakkal: *Kurucz Feja Dávid*. Történeti dráma 4 felvonásban; este 8 óraker, bérletszünetben, üdönság először, a Népszínház nagy sikert ért műsordarabja: *Egy görbe nap*. eredeti énekes bohózat 3 felvonásban. Irta: *Cicseri Bors és Társa*.

Hétfőn, június 2-án, bérletben, másodszor: *Egy görbe nap*.

Dalok a színházból.

I.

Egy régi, édes operettnek
Melódiáit dúdolom,
A szövegét már elfeledtem,
A szövegét már nem tudom.

De ez a dallam, ez a régi
Körülzsongja a szívemet,
És mintha május édes napja
Ragyogna a fejem felett.

S mintha az az édes leányarc,
Melyet némán nézek én
Felém is vetne egy pillantást
S mosolygna olykor én felém.

Ábránd, álom... elérhetetlen,
Ami valóvá nem lehet...
Egy régi nóta cseng fülemben,
Egy régi, édes operett...

II.

Valami régi drámát adtak,
A hős erősen deklamált,
Egy monológban összehordott
Szerelmet, esküt és halált.

Maga, édes, a páholyában
Meg volt hatva kegyetlenül,
S hogy látessövön át észrevettem:
A köny lassan szemébe gyűl.

Óh drága köny, mely azt jelenti,
Hogy van szíve, mely jó s nemes
S hogy verset írni, szép kisasszony
Magához még tán érdemes.

Melchior.

** Katalin. (Bemutató előadás)

Tegnapelőtt és tegnap este a sátoraljaujhelyi szinpad olyan nagyszerű primadonna-siker színhelye volt, amelyre bizony csak egy-egy nagyhirű diva vendégszerelése idejéből emlékszünk. A Hegyi Aranka, Miss Halton, Kúry vagy Fedák-esték állottak egy nívón a tegnapi és csütörtöki *Komlós* estével. Valóban így kell neveznünk ezt az estét, hogy az egész bemutatót értékeljük. *Béldi Izor* és *Fehér* operettjének üdönság ingere háttérbe szorult a *Germanin* veszedelmesen csinos formái mellett és szinte elmerült abban a kedves bájban, amelyvel *Komlós Emma* ezt a szerepét feledhetetlenné tette a közönség előtt. Maga az operett nem annyira az értékének mint inkább az unalomig úzótt reklámjának köszönheti széleskörű érdekeltségét. Tagadhatlan, hogy komolyabb zenéje és az itt-ott megcsillanó szöveg melódiái megérdemlik a figyelmet, de az országszerte felhajszolt nagy sikere nem az értéke nyomán sarjadt igazi siker, hanem egy szerep ügyes megfabrikálása. Ha a primadonnának nem volna olyan mesés formái, ha nem volna oly igazán szubrett művésznő gondjaira bízva, mint *Komlós Emma*, ha nem a *Komlós*hoz hasonló trükkök csiklandoznák az idegeket — bizony ez az operett minden komolykodás és reklámja mellett a tizedik előadásnál elmerülhetett volna. A szerzőknek valami plágium-harcuk is volt miatta, de ezt a támadást erélyesen visszautasították. *Katalin* szerepe, a címszerep nem is illeszkedik operett keretbe, egészen operai stílusú, nehéz és magasan kiválik a millióból. *Tarnay Leona* énekelte. *Aminthogy* nem kívánhatjuk operett színésznőtől, úgy tőle sem várhattuk, hogy a szerep drámai motívumait kizozza. A lágyabb részeken azonban igen szépen énekel, különösen az „Édes, édes álom...” sikerült, és mélyebb hatást keltett. *Bárdos Irma* nyári értelemben vett igen kellemes, veszedelmesen csinos és kedves *kis Anica*. Ha jobban belejön, még télinek is beválhat, csak a hanganyagát, amivel elég bőven rendelkezik — el ne feccsélje. A zenekar és általában az egész operett a második estén sokkal biztosabban, merészebben ment — mint az első.

A zsába. Ez a bohózat, mely a Vigszínháznak az utóbbi időkben a legnagyobb sikert aratótt műsordarabja, szinpadunkon hétfőn kerül először színre. Hatásaiban ellenállhatatlan ez a darab. Sorra váltakoznak benne a legmulatságosabb helyzetek, jelenetek és a közönség ki nem jön a kacagásból. A szereposztás benne a következő: *Barissard* — *Komjáthy* — *Colette* — *Takács Mariska* — *Leclapierné* — *Breznay Anna* — *Marcinelle* — *Odry* — *Suzanne* — *Groó*

Valéria — Lehuchais — Bartha — Zenobia — Bartháné — Teodore — Szöke.

A modell. Souppé Ferenc ezen bájos zenéjü operettjét, melynek bemutatója kedden lesz színházunkban, a következő szereposztásban fogjuk látni: A modell: Komlóssy Emma — Sylvia — Szigeti Lujza — Stella — Bárdos Irma — Strió Tamás — Nagy Gyula — Fantini — Békefi — Nikoló — Makray D. — Madrini — Székely Gyula.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság” május 11-iki száma 24 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Láng Lajos keskedemlégi miniszter (arcképpel) — A Petőfitársaság Vigyázó-pályázatán dicsérettel kiemelt költemények: „A halál.” Sajó Sándortól; „Tamás bácsi.” Lampérth Gézától; — Regény: „A parasztkirály.” Történeti regény. Irta Zsigány Árpád, (Goró Lajos rajzaival). — „Elfrida.” Elbeszélés. Képekkel, angolból). — „Kemenes Ágoston.” elbeszélés a székely népeletről: írta Szentgyörgyi László. — „Magyar hajójárat Afrikába” (képekkel), Kompolthy Tivadartól. — „Mária Krisztina főhercegnő egybekelése Salm Emánuel herceggel” (képekkel). — „Nemzetközi kertészeti kiállítás” (képekkel). Markó Miklóstól. „A szíami trónörökös Budapesten és Gödöllőn” (képekkel). — „Automobil-korzó Budapesten” (képekkel). — „Szontagh Ábris” (arcképpel). — „Ujházi mint Constantin abbé” (arcképpel). — „A magyar tudományos akadémia nagyhete. — Irodalom és művészet. Közintézetek és Egyesületek, Sakkjáték, Képtalány. Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona. Politikai Ujdonságok: — „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára félre 2 korona 40 fillér.

TANÜGY.

A népnevelés előharcosai.

Az iskola csak úgy virágozhatik, a népnevelés csak úgy vehet kellő lendületet, ha a tanítók a társadalom kiváló erőiben támaszpontot lelnek.

Egy ilyen kiváló egyéniség a Bodrogköz székhelyén Révy Géza Viktor műszaki tanácsos, a Bodrogközi Armentesítő Társulat igazgató-főmérnöke, aki bejárva a külföldet, tanulmányutjában fájó szívvel tapasztalta, hogy népnevelésünk mennyire hátrább áll pl. a művelt Németország mögött; hogy amíg a német néptanító az úri társadalom kegyeltje, addig nálunk a nemzet napszámosa csak ritkán nyerheti el a kellő tisztelet és becsülést. Bűne: gyermekeket tanít!...

Ez a derék harcosa az agrikulturnak e sivár téren is hatni akar. Évek óta azon fáradozik, miként lehetne Király-Helmeczen — buzditás gyanánt a vidéknek — egy hatalmas, több tanerőre berendezett palotát, állami iskolát emelni a népnevelésnek! — a vármegye kir. tanfelügyelőjével — kinek éleslátása mindjárt kellemes nyugopontot szokott találni egy-egy lelkes tanügybaráton — vállvetetten a célhoz immár közel állanak. Valamennyi hitfelekezet, s immár a rk. egyház ujonnan kinevezett tudós papja: dr. Farkas Róbert is hozzájárult elvben az államosításhoz.

Ezt a szabadelvű, hazafias felfogását a papságnak dícséret illeti. Sátoralja-Ujhely, Nagy-Mihály, Szerencs Varannó után Király-Helmeczen lesz ismét egy fényes vára a népnevelésnek! Mily büszkén gondolunk erre! Rigóországnak székhelye már is sokat emelkedett a maradiság nyűgéből. A Mailáth-kórház s a Bodrogközi Tiszaszabályozó-Társulat telkei,

diszes tája, s azon lévő épületek, csinos városi jellegű kölesönöznek a helységnek már is, — mert a meddig a Gróf Mailáth József keze elér, ott a belső és külső haladás nyomai meglátszanak. A perbenyiki két tanerővel ellátott államszervezett községi iskola és tanítói lak, mint modern népközpont helyiségek, szintén ezt hirdetik.

Karöltve a hazafiakkal a másik, de nem a második sorban — itt állanak a gyöngye, de nemes, angyali lelkű nők! A bodrogközi jótékony — nőegyesület, munkakörében, Gróf Mailáth Józsefné szül. Széchényi Mária grófnő elnök és Révy Géza Viktorné, Szerviczky Odönné ker. elnökök vezetése alatt míg egyrészt enyhítetik a nyomor, másrészt a népnevelés s a tanítókat támogatásban részesülnek, melynek nyomán igánk édesebbé, elviselhetőbbé lett. Igen, mert a kik oly sok időn át mostoha gyermekei valának a társadalomnak, derülni látjuk egy jobb korhajnalát! Tanítók! hintsük virágokkal e jölelkü angyalok utjait, ha leszállnak hozzánk, biztatni bennünket, farszto pályánk rögös utain!

A tanúgy igaz barátait, kiket a gondviselés ad e nemzetnek, a nemzet napszámosainak a néptanítóknak kell első sorban megbecsülnök, s akkor a népnevelés, s a tanítósság egybeforrt szent ügye, az idők folyamán annál gyorsabban fog a közjára gyümölcsözöden érvényesülni!

Berecz Károly.

— Siketnéma felvétele. A Heves vármegyei siketnéma intézet igazgatója tudatja az érdeklődőkkel, hogy az intézetbe a jövő iskolai évre 12 esetleg 15 siketnéma gyermeket vesznek fel. Az intézetben a gyermekek 6 év alatt megtanulnak hangosan beszélni, írni olvasni számolni stb. sőt a fiúk valamely iparágban, a leányok pedig a konyhai teendőknél, a női kézimunkában és a ruhavarrásban is képeztetnek. Szóval teljesen visszaadják őket a társadalomnak. A növendékek között vannak fizetésekkel felkészítettek, ingyenesek és bejárók. A fizetések havonta 24, évente 240 koronát fizetnek. A félfizetések, ennek felét. A félfizetéses és ingyenes helyre csak a teljesen vagyontalanok pályázhatnak reménytel. Minden esetben köteles a szülő évente 60 korona ruhaátalánnyal járulni az intézet pénztárába. A bejáró növendéket a szülő valamely privátházánál helyezi el s onnan jár az intézetbe tanulni. Évente 20 korona tandíj is fizetendő. Ezért a gyermek írószereket és tankönyveket ingyen kap. Általánosan felvételi felvételek: egészséges szervezetet a betöltött 7-ik és túl nem haladott 10-ik életév. Néhány évig kivételesen még a 44 éveseket is felveszik. A felvételi iránti kérvényt a Heves vármegyei siketnéma intézet felügyelő bizottságához kell intézni és az intézet igazgatójánál minél előbb, de legkésőbb június 15-ig benyújtani. A kérvény mellékletei: a.) Születési anyakönyvi kivonat b.) A gyermek siketnémaságát igazoló tisztí orvosi bizonyítvány c.) Himlő oltási bizonyítvány d.) Hatósági kimutatás a családi és birtok állapotáról. A ki az alapítványi helyek bármelyikére folyamodik, annak a kérvényéhez még szegénységi bizonyítvány is csatolandó. A b.) és d.) alatti mellékletek az előirt nyomtatvány-úrlapok töltendő ki. Ily úrlapokkal az intézet igazgatója (Eger, Király utca 16 szám) mindazoknak készségesen szolgál, a kik egy levelezőlapon, ez iránt megkeresik.

KÖZGAZDASÁG.

* A Bodrogközi Tiszaszabályozó Társulat választmánya gróf Mailáth József elnök, közben báró Sennyey Miklós alelnök elnöklele alatt Király-helmeczen ülést tartott, e hó 16-án. — A tanácskozás során a következő jelentősebb mozzanatok csucosodtak ki: E tavaszon két ízben is volt ár-

víz, mely a Tisza és Bodrog folyóknál nem emelkedett ugyan rendkívül magasra, de a Latorca folyónál az 1888-ik évi vízállást is meghaladta s a védelem nélkül lévő területeket, idáig szokatlan hirtelenséggel elöntötte. — A 3 szivattyutelepet két ízben is működésbe kellett hozni s ezek nélkül ma a Bodrogköz leküzdhetetlen belvibajoknak lett volna a f. évi sok csapadék miatt kitéve. — Elkészültek idáig a radi, továbbá a Pallagosa tó melletti csatornák s lehetőleg még a nyár folyamán munkába vétetnek a sárospataki Piti-féle, a rozvágyi kis csatorna s a többi tervbe vett csatorna is, ha csak a hatósági eljárások elhúzódnása gátoló akadályul nem fog szolgálni. — Jövőben a kisebb méretű felső csatornákon fahidak helyett betoncsöveket javasol a társ. igazgató-főmérnöke alkalmazni, melyek olcsóbbak és fentartásuk költségbe nem kerül. — A salomoni régi latorczai elkészített töltésekkel kapcsolatban a csapi védvonal is mielőbb ki lesz építve, hogy ez oldalról a társulathoz tartozó vidék a Latorczától védve legyen. — Parterődtítési munkálatok, az állam segítsége mellett Csermelyen folytatólag, továbbá Csapon, F.-Bereczkiben s legközelebb Balsán fognak munkába vétetni. — Örvedetes jelenleg a társulathoz, hogy a kölesön hátrálékok idáig soha el nem ért minimális összegre apadtak le. — Ez üléstől szóló értesítéssel kapcsolatban vettük azon hírt is, hogy a legközelebbi néhány napon át tartott nagy feláradtak, hogy a társulat egy harmadik árvíznek néz elébe, mellyel szemben, ha az esőzések meg nem szűnnek, újból derekas védekezésre lesz szükség.

* A folytonos esőzések, amelyek éjjel-nappal tartanak — mint tokaji levelezőnk írja — nemcsak a fejlődést hátráltatják, de a már kifejtettek is végveszélylyel fenyegetik, amennyiben a túlságos kövérég miatt a jobb vetések megdőltek, mások alólról megsárgultak, rozsdásodtak, a vetemények rosszul keltek s elrothadtak. Tetézi ezeket a ma soha nem tapasztalt vízveszély, mely a lábas jószágot a legmagasabb helyekről is házhoz szorította. Miután másodsor borítja az árvíz a termékeny bodrogközi réteket, a nyeredő anyaszéna természetesen iszapos és ártalmas lesz.

* Gazdakörök (gazdák vagy földmivelők szövetsége). A Magyar Gazdaszövetségnek egyik legfőbb törekvése a kisgazdák és földmivelők támogatása s érdekeiknek hathatós előmozdítása. Hogy ez minél eredményesebb legyen, legsürgősebb feladat a kisgazdák és földmivelők szervezése. A szervezkedés módjait a Magyar Gazdaszövetség a f. évi június hó 12-én. csütörtökön, d. u. fél 4 órakor Budapesten a vármegyei ház dísztermében egy értekezletet tart, mlyre ez uton is meghívja a lelkes, tanító s jegyzőket, valamint mindazon birtokosokat, gazdákat és földmivelőket, kik a földmivelők szervezkedésénél, illetve a községi gazdakörök létesítésénél (földmivelők vagy gazdák szövetsége) közreműködni hajlandók. Ezen értekezleten a fölkért előadók részletesen fogják ismertetni a kisgazdák és földmivelők szervezkedésének szükségességét vagyis a gazdakörök célját, hivatását és működési irányát. A kik e hazafias nemes munkában részt venni kívánnak s az értekezleten jelen lenni akarnak, sziveskedjenek legkésőbb június hó 1-ig a Magyar Gazdaszövetség titkári hivatalánál (Budapest, Baross-utca 10.) jelentkezni. Miután lehetséges, hogy ingyenes elszállásolat kaphatnak az értekezleten megjelenők, a mennyiben tehát erre reflektálnak, sziveskedjenek ebbeli szándékukat szintén június 1-ig tudatni. A jelentkezők féláru vasutimenetjegy váltására jogosító igazolványt kapnak, ha közlik pontos címüket s azon vasuti állomás nevét, honnan elindulni akarnak. Az értekezletet

megelőzőleg ismerkedés céljából társas étkezés lesz. d. u. 1 órakor a Pannóniaszálló (Kerepesi-ut) éttermében.

NYILT TÉR. *)

Mig a legutóbbi időkig egyetlen víz sem volt egészen biztosan adagolható a vérköpésben, szivbajban és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

„MARGIT“
gyógyforrás
Margittelep, Bereg megye

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a húgyszervek betegségeiben a legjobb víz, hanem a legkitünőbb borvíz s enyhén sós ize miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is a legszívesebben veszik magukhoz a gyomor és légső hurutos megbetegedéseinél.

Országos főraktár:

Édeskuty E. Budapesten,
csász. és kir. udvari szállító.

Ásványvíz-nagykereskedő.

— Kapható mindenütt. —

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregym.
uradalmából

Szolyvai gyógy-forrás.

Dr. KÉTLI, Dr. BÓKAI, Dr. WIDERHOFER tanár urak és számos orvosi tekintélyek nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatik: köszvény, hólyag s vizeleti szervek bajainál; cukorbetegség, húgyhomok, epekő; a torok- és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomormegbetegedéseknél. **Kitűnő ízű ital, igen üdítő víz.**

Gyomor bajok ellen specificum

A Luhi Erzsébet gyógy-

forrás. A gyomor rendetlen működésénél, gyomorsav túlságos képződésénél, gyomorégés, böfögés, a gyomor elnyálkásodása, a gyomor és bél krónikus hurutja, alkalmával kitűnően beválk; a torok, gége, és hörgők idült hurutos állapotába sikerrel alkalmaztatik. **Elsőrangú üdítő és asztali ital.**

Polenai gyógyforrás.

Elsőrendű diatétikus víz; legüditőbb asztali víz, borral vegyítve kitűnő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer.

Kaphatók minden fűszerüzletben, vendéglőben, s az **uradalmi ásványvízbőlősnél Szolyván.** (Bereg megye).

*) E rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

H. I. Mindenképpen, legokosabb a második módon. Munkatárs. Sziveskedjék bennünket felkeresni.

Z. K.-né. A jövő számok valamelyikében mihelyt sorra kerül.

Dr. K. Az utóbb kivonatban közölt do-logról kérünk teljes tudósítást, Nem közölhető: Hát valóban? . . . (Költemény)

Kiadótulajdonos: **Éhler Gyula,**

A magy. kir. államvasutak gépgyárának lokomobill cséplőgép és „MILLENIUM” aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetésként a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám

ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„MILLENIUM” legújabb szerkezetű fűkaszaló-, marok-
rakó és kévekötő aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr. magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK rendszerű acél-
öntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém meghívni a „Vörös ökör” épületében a földszinten és az emeleten nyolcz teremben kényelmesen berendezett

BUTORRAKTÁRAIM

szíves megtekintésére, hol is hazai gyártmányu barok, ó-nómet és egyéb másnemű stilszerű bútorok a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg, csinos és izlésteljés kivitelben kaphatók.

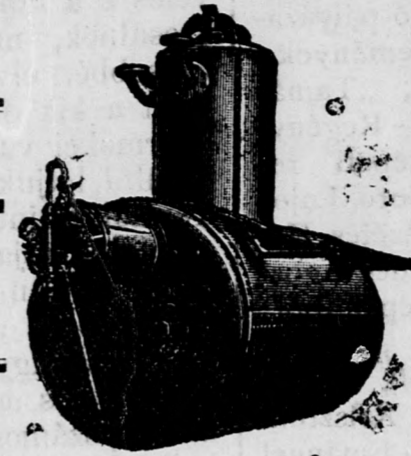
Egyben van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy bevásárlásaimból haza érkezve, a nagyon előnyösen tett vásárlásaim és a tulhalmazott árukészletem miatt raktáron lévő mindennemű bútorokat tetemesen **leszállított olcsó árban** adom. Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Alapítva

1866.

Alapítva

1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje

Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

Gőzkazánokat,
Szesztartályokat,
Viztartályokat,
Gőzgépeket,
szeszgyár berendezéseket,
Malomberendezéseket,

Épületek, ingóságok, termények

tűzkár elleni biztosítására,

továbbá: élet- és járadék biztosítások felvételére

ajánlkozik :

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén” kiadóhivatalában.

Klimatikus Szolyva-ĥársfalva Hidegviz-gyógyintézet

(Bereg megyében).

(Vasuti állomás).

Remek szép fekvés, kiránduló helyek és sétányok.

GYÓGYESZKÖZÖK:

Hidegvizgyógyintézet, vasas- és égvényes savanyúviz és fürdők, ez idén újonnan és czélszerűen átalakított sós- és fenyőbélégzési intézet, villany-masszázs, természetes melegtej, juhsavó; mindezek czélszerű használatára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

Járványmentes Állandó fürdőhely. Gyógyszertár, orvos. Két vendéglő Kitűnő ellátás és lakás.

Elsőrendű cigány zene.

GYÓGYJAVALLATOK:

Tüdőbajok, malária (mocsárláz), gége-, hörg- és tüdőhurut, emésztetlenség, máj- és lépdagadatok, vízólyaghurut, specifikus s görvényes esontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Vérhajók, köszvény, gőrvély, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, fehérfolyás, sápkór, havi zavarnál.

Idéay májustól októberig. Prospektussal s egyéb felvilágosításal szívesen szolgál.

a fürdőigazgatóság.

STARK MÁTYÁS

Sátoralja-Ujhelyben.

A butorok be- és kirakásáért kezességet vállalok.

Vasuton való költöztetésnél a butorköcsi használatát díjmentes.

Superphosphatok

animális és ásványilag

legelősebb

phosphorsavas-trágyaszerek min-denfélé földekre.

Leggyorsabb hatású ***
***** legnagyobb eredmény.**

Nélkülözhetetlen az ősi vetéshez semminemű más megbízható phosphorsavak által nem pótolható.

Továbbá:

csontliszt, chillsalérom, kénasavas amoniak, kálsók, káinitt, különleges trágyaszerek gabona és szemesélet részére, themenai patent-superphosphatgipsz löhererej trágyázására és istállótrágya fertőtlenítéséhez, takarmánymész stb. szállítanak mindenrová versenyképes és szigorú tartalomjótállással

Kénas- és mütrágya-gyárak **A. SCHRAM** Lundenburg Themenau és

Lissek b. Rostok.

Központi Iroda: PRAG, Helnrlohgasse 27.

Egyedüli képviselőt

Felsőmagyarország részére

FEJÉR JÓZSEF

Kassa, Rózsa-utca 5. szám.

Métermázsánkt is kapható. Vlszontelárusítók megfelelő jutalékban részesülnek.

50 évi sikert!

ARCZENÓCS és eszéki **SZALVATOR-SZAPPAN**

Valódi oszákis a **DIENES J. C.** "SZALVATOR" gyógytárából

TÖRÖK JÓZSEF Gyógyész

VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

1 tégely eszéki arczenócs ára 70 fillér és 1 kor. 1 db. Szalvator-szappan 1 korona. 90 fill. 1 tégely kézi paszta 1 korona. nagy doboz 2 korona. Ezen cikkkek mentek minden ártalmak alkateszektől és megfellelnek tökéletesen a 61.012. sz. B. m. rendeleteknek.

Főraktár: Budapeston

KWIZDA féle Korneuburgi marha táppor

Etrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére.
50 év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágy - hiány s rossz emésztésnél, a tej javítására és a tehének tejelőképeségének fokozására, csonttöréseknél. 1 doboz ára 1 korona 40 fillér, 1 1/2 doboz 70 fillér. Csak a lenti védjeggyel valódi. Kapható minden gyógyszerárban és gyógyszerkereskedésben. Főraktár: Kwizda Ferencz János, cs. és kir. osztr.-magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, körületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett.

Tavaszi és nyári évadra 1902.

Valódi brünni szövöt

jó minőségben
4 k. 50, 7 k. 40, 9 k. 60 f.
jobb minőségben 12 k.,
13 k. 80 f.
finom minőségben 15 k.
50 f.
10 ctm. hosszú finomabb minőségben 17
k. 30 f.
szövöt ára csak: 1e finomabb minőségben
20 k.

Valódi gyapjuszövetek.

Egy salon öltönyhöz való fekete szövöt ára 20 kor., felső kabát szövöt, Tourista szövöt és kamgarn szövöteket szállít legjobb minőségben gyári áron

Siegel-Imhof Brünnben

a legismertebb és legszolidabb ruhaszövet raktára.
Mintát ingyen és portmentesen küld, a mintához hasonló küldeményért jótáll.
A magánvevők előnye, hogy a szövöteket közvetlenül a gyárból rendelhetik.

Magyarnak PÉCS. - Németnek BÉCS.

Schönwald Imre

ékszergyáros, órás és látszerész PÉCS.

Nem tetszőrt a pénz visszaadatik. Három évi írásbeli jótállás.

Ne küldjük pénzünket külföldre!

Hazai iparuinkat előmozdító czéggennél mindennemű arany és ezüst tárgyak, órák és minden e szakmába vágó cikkek sokkal olcsóbban, jobban és megbízhatóbban szerezhetők be, mint a külföldön

Valódi ezüst női rem. óra frt 6.-	Valódi ezüst páncél óralánczok m. kir. fémjelzéssel.
Ugyanez dupla fedéllel frt 8.-	15 gramm sulyban frt 1.20
Valódi 14 kar. arany női rem. óra frt 14.-	20 gramm sulyban frt 1.50
Ugyanez dupla fedéllel frt 18.50	30 gramm sulyban frt 2.20
	40 gramm sulyban frt 2.60
	50 gramm sulyban frt 3.25
	60 gramm sulyban frt 3.80
	70 gramm sulyban frt 4.50
	80 gramm sulyban frt 5.20
	100 gramm sulyban frt 6.50
	150 gramm sulyban frt 9.50

Valódi 14 kar. aranylánczok 40 féle dívatos mintában.

20 gramm sulyban frt 24.-	40 gramm sulyban frt 47.-
25 gramm sulyban frt 30.-	50 gramm sulyban frt 58.-
30 gramm sulyban frt 37.-	60 gramm sulyban frt 69.-

köves lógók nélkül mérve.

Valódi ezüst rem. óra frt 5.-
Dupla fedéllel frt 7.-
Valódi ezüst ankre-rem. dupla fedéllel frt 8.-

14 kar. arany pecsétygyűrű frt 6.80
Uj aranyból 6 kar. frt 3.50
Double arany frt 1.50
Mértékül elegendő egy papírszállag.

Ugyanez erősebb 9 frt. Ugyanez arany szeg. 12 frt. Tulla ezüst ankre-rem. dupla fedéllel 12 frt. Valódi 14 kar. arany ankre-rem. óra 24 frt. Dupla fedéllel 35 frt.

Egy 25 grammos aranylánczhoz egy 15 grammos köves függelék véve összesen 40 gramm nálam 34 frt 50 krajczárba kerül.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve bárkinek küldetik.

Jensen-Cacao

"Benczur Testvérek Cémentgyára"
MOGYORÓSKÁN.

Posta helyben, Zemplén-megye, vasuti állomás Őrmező.

Készít: Portland és Román cemetet és padozat lemezeket legjobb minőségben

Ár- és mintalap k.vánatra bérmentve.

Eladó

Tolcsván Ő Felsége szöllője szomszédságában egy 10-12 holdnyi területű parlag szőlő szabad kézből - jutányos áron, esetleg részletfizetésre - is. - Az érdeklődők **Baruch Arnold** bankházában Nyiregyházán nyerhetnek mindenirányú felvilágosítást. A kik megtekinteni óhajtják, forduljanak **Lang Dávid** urhoz Tolcsván.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét - eladását, - bérbeadását avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvettem

Jóhírnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, - továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely Korona u.

A Richter-féle **LINIMENTUM CAPS. COMP.**
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 33 év óta megbízható bebizonyosított alkalmazzatik térfényel, csúszás és megfellelésnél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárlási idejüket dobozokban a "Horgony" eredeti üvegeket dobozokban a "Richter" cégjegyzéssel vedjéggel és a "Richter" cégjegyzéssel fogadjunk el - 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. áron a legkisebb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József, Gyógyszerésznél** Budapeston.

Richter F. Ad. és társa,
cset. b. kir. udvari orvostud. - cset. b. Rudolstadt.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).
Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből földrehatóak, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilóként 16 krtól fölfelé szállíthatnak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyancsak utazítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

200 korona jutalék utazások kimutatásáért.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

közegészségileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényes mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólráthatatlan hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek, minden köros állapotában, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legérgebb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a váltólázt. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgyorsít. 5. Szeliden mozgatja elő a székélést s a vértisztulást, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatot tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűfögést, a szájnak s a gyomornak bizót. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütés, varak, megfagyott s megégett tagokra, ruh ellen, megszünteti a fefájást, zugást, szaggatást, közsვნényt, fül fájdalmat stb. **Vigyázzunk tehát a zöld védjegyre amely itt fent látható.**

A hol balzsamom nincs raktáron, onnan rendeljék meg közvetlenül nálam s címezzék: **An die Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pragada bei Rohitsch-Sauerbrunn.**

Az utazástól legjobban megóv a gyírből megrendelés eredeti cartonos üvegekben, melyek Ausztria-Magyarország minden postaállomásra bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveggel **4 koronáért**. Bosznia és Herzegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg **4 kor. 50 fillérért** küldetnek meg. Kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetik. — Sztéküldés előre fizetés, vagy az összeg utánvétele mellett történik.

Miért szenved ön? Holott biztos reményt nyújtanak önnek a legavultabb seb gyógyítására is és csaknem mindig a legfájdalmasabb és veszedelmes műtetet, sőt amputációt is kikerüheti a

Thierry A. gyógyszerész valódi Százlevelűrózsa-kenőcs

alkalmazásával, mely a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmas enyhítésében utólráthatatlan. Valódi százlevelűrózsa-kenőcsöt alkalmaznak: a beteggyas nők fájós mellére, a tej lefolyás szorulásánál, a mellkeményedésnél, az orbáncznál s mindenféle régi bajnál, tátongó láb-sebeknél, a sóscsunál, dagadt lábknál sőt a csontszunál is; továbbá vigótt-, szurást-, lövés- és zúzott sebeknél; idegen testeknek, mint üveg és faszálka, homok, serét, tövis stb. kihuzására; minden kelés, kinöves, pokolvar és új képződéseknél, sőt még a ráknál; az új- és körömméregnél, hólyagoknál, sebesült lábknál, mindenféle égésbenél, megfagyott tagoknál, a hosszú fekvés által feltört bőrnél, nyakdaganatnál, vérkeleseknel és fülfolysoknál stb.

A szállítás kizárólag az összeg előre küldése vagy utánvételezése mellett eszközöztetik. Két tégegy csomagolással, beleértve a postai csomagolás díját **3 kor. 50 fillér**. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Mindenki óvakodjék a hatáskülső hamisításoktól és jó arra ügyelni, hogy ha a tégegybe be van-e égetve a „Thierry Adolf Limitet angyalgógyszerének Pragada” védjegye.

Hegyaljai asszu, Pecsénye- és asztali borok kaphatók.

AZ EPERJESI NÉPBANK

kályhagyárának

legjobb minőségűeknek elősmert jutányos áru

cserép-kályhák

megrendelhetők a lentebb irt cézegnél.

Kivánatos árlap, avagy költségvetést szolgálnak

BEHYNA TESTVÉREK

Sátoralja-Ujhely.

Gazdasági és konyha felszerelési cikkek!

ERDŐ-BÉNYE GYÓGYFÜRDŐ

Zemplén-vármegyében.

A fürdőidény május 18-án kezdődik és tart szept. 15-ig.

Hatása: gazdag vas- és timsótartalmánál fogva kitűnő a női betegségekből, sápkórban, idegbántalmakban, görvélykórban, reumatikus és közsვნyes bántalmakban szenvedőknel. Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és malarikus bajokban szenvedők részére. Gyógyhasználatra az ujonnan fölépült fürdőházban 20 fürdőszobában 4 porcellán, 4 réz- és 24 fakád van elhelyezve. Ezenkívül 4 kisebb szoba a hidegvíz-gyógymódhoz rendeztetett be 2 káddal, 2 ülőkáddal, teljes zuhanykészlettel, izzasztó kamarával, 2 pakoló ágygyal és a villamos fürdőház szükséges készletekkel. Használhatók iszap-, vasláp-, sós- és villámfürdők, masszázs-, izzasztó- és hidegvíz-gyógymód. Ivó-gyógymódhoz mindenféle ásványvíz van készletben. A fürdővendégek elhelyezésére 7 épületben a hivatalos helyiségeken s lakásokon kívül csinos berendezéssel s villamos csengővel ellátott 79 szoba áll rendelkezésre. Szorakozásra szolgálnak: csinos ét-, tánc-, olvasó- s női terem, könyvtár, hirlapok, billiárd, társas- és tornajátékok, naponkint kétszeri térézene. Terjedelmes, árnyékos erdei sétautak. Kápolna. Vendéglős: **RÓZSA FERENCZ budapesti vendéglős. Az étkezés olcsó és kifogástalan.** Az izraelita vendéglős csinos, új verandás épületben van elhelyezve. Házi-gyógytár, posta- és telefon állomás helyben van, mely a Szegimalom vasuti állomástól veszi át a sürgönyöket. Vasuti állomás: a személyvonatokhoz Erdőbénye-fürdő (1/2 órányira). Gyorsvonathoz: **Liszka-Tolcsa** (1 órányira a fürdőtől), hol külön kocsit 5 koronáért és közös kocsit személyenkint 1 kor. 20 fillérért kapható. Fürdőorvos: **Dr. Asztalos Kálmán, Erdőbényéről.** Bővebb fölvilágosítással szívesen szolgál **a fürdőigazgatóság.**

Szenásy, Hoffmann és Társa
selyemárú háza
Budapest, IV., Bécsi-utcza 4.

TAVASZI ÉS NYÁRI UJDONSÁGOK

teljes választéka raktárra érkezett. Cégünk elve csakis „First Class” gyártmányok elárúsítása. Cégünk az országban az egyedüli, mely Lyon és Páris legelső s leghíresebb gyárosaival közvetlen összeköttetésben áll; az általunk lekötött minták és minőségek kizárólag cégünknel szerezhetők be.

* Minden egyes árucikknek *
föltétlen szabott ára,

nyíltan, számokkal van jelölve, ennél fogva a túlfizetés teljesen ki van zárva.

* Minták a vidékre kívánatra bérmentve küldetnek.

Szenásy, Hoffmann és Társa
selyemárú háza
Budapest, IV., Bécsi-utcza 4.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.